

Bruxelles, 27. studenoga 2023.
(OR. en)

15668/23

Međuinstitucijski predmet:
2023/0265(COD)

TRANS 515
CLIMA 572
ENV 1336
COMPET 1140
CODEC 2198

IZVJEŠĆE

Od:	Glavno tajništvo Vijeća
Za:	Vijeće
Br. dok. Kom.:	ST 11722/23 + ADD 1
Predmet:	Prijedlog direktive Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Direktive Vijeća 96/53/EZ o utvrđivanju najvećih dopuštenih dimenzija u unutarnjem i međunarodnom prometu te najveće dopuštene mase u međunarodnom prometu za određena cestovna vozila koja prometuju unutar Zajednice – izvješće o napretku

I. UVOD

1. Komisija je 13. srpnja 2023. podnijela navedeni prijedlog Europskom parlamentu i Vijeću u sklopu paketa za ekologizaciju prometa.
2. Komisija je predstavila paket mjera za ekologizaciju prometa u dva dijela. Prvi dio predložen je 13. srpnja 2023. i sastoji se od dotičnog prijedloga, zajedno s Prijedlogom uredbe o usklađenom okviru za emisije stakleničkih plinova iz usluga prijevoza tereta i putnika (inicijativa „CountEmissions EU”) i Prijedlogom uredbe o upotrebi željezničkog infrastrukturnog kapaciteta u jedinstvenom europskom željezničkom prostoru. Drugi dio paketa predložen je 7. studenoga 2023. i sastoji se od prijedloga o izmjeni Direktive Vijeća u pogledu okvira potpore za intermodalni prijevoz robe i Uredbe u pogledu izračuna ušteda vanjskih troškova i generiranja agregiranih podataka (Direktiva o kombiniranom prijevozu).

Prijedlog o izmjeni Direktive Vijeća 96/53/EZ o utvrđivanju najvećih dopuštenih dimenzija u unutarnjem i međunarodnom prometu te najveće dopuštene mase u međunarodnom prometu za određena cestovna vozila koja prometuju unutar Zajednice, dalje u tekstu „Direktiva o masi i dimenzijama za određena cestovna vozila”, ima tri cilja: (a) bolje osigurati slobodno i učinkovito kretanje robe i pošteno tržišno natjecanje, (b) pružiti dostatne poticaje sektoru za poticanje ulaganja u tehnologije s nultom stopom emisija i (c) osigurati učinkovitije i dosljednije izvršavanje novih i postojećih pravila.

II. RAD U DRUGIM INSTITUCIJAMA

3. Europski Parlament imenovao je Odbor za promet i turizam (TRAN) odborom odgovornim za taj prijedlog, a gđu Isabel GARCIA MUÑOZ (S&D, ES) izvjestiteljicom.
4. Europski gospodarski i socijalni odbor donio je svoje mišljenje na 582. plenarnoj sjednici 26. listopada 2023. Odbor regija još nije donio svoje mišljenje.

III. RAD U VIJEĆU I NJEGOVIH PRIPREMNIH TIJELIMA

5. Tijekom španjolskog predsjedanja Radna skupina za kopneni promet započela je s radom 24. srpnja 2023. općim predstavljanjem prijedloga i ispitivanjem procjene učinka. Radna skupina nastavila je s detaljnim razmatranjem prijedloga 4. i 19. rujna, 6., 16. i 23. listopada te 13. studenoga.

IV. RAD NA KOMPROMISU

6. Prvo, kako bi se bolje osiguralo slobodno i učinkovito kretanje robe i pošteno tržišno natjecanje, rad je bio usmjeren na pojašnjavanje postojećih pravila i dopunjavanje postojeće direktive pravilima koja nedostaju. Predsjedništvo je postiglo zajednički dogovor o većini elemenata koje je Komisija predložila po tom pitanju.

7. U pogledu dozvola za prijevoz nedjeljivih tereta i prijedloga da države članice mogu dopustiti prometovanje europskih modularnih sustava (EMS), pod uvjetom da je ispunjen niz uvjeta, postoji zajednički dogovor o daljnjim koracima. Podržava se i prijedlog Komisije da države članice uspostave funkciju „sve na jednom mjestu” kako bi se osigurala jedinstvena nacionalna pristupna točka za dozvole za nedjeljive terete, za primanje informacija za dobivanje tih dozvola i pristup njima te, naposljetku, za dobivanje svih relevantnih informacija o operacijama EMS-a u određenoj državi članici i pristup njima. Države članice traže više vremena za njezinu provedbu.
8. Komisija je predložila usklađivanje pravila za prijevoznike vozila i pojašnjenje pravila u pogledu upotrebe odobrenih sredstava za pričvršćivanje tereta sprijeda i straga. Države članice mogu poduprijeti to usklađivanje i manjim pojašnjenjima. Međutim, skupina država članica ne može pristati na povećanje maksimalne visine za vozila koja prevoze visoke kontejnere.
9. Prijedlog Komisije o izmjeni Direktive Vijeća u pogledu okvira potpore za intermodalni prijevoz robe predstavljen je tek 7. studenoga i povezan je s prijedlogom Direktive o masama i dimenzijama, posebno u pogledu koncepta intermodalnih prijevoznih djelatnosti. Zbog toga se znatan broj država članica zalaže za pregovore o oba prijedloga i njihovo usporedno rješavanje. Bit će potrebno dodatno raditi na tome kako osigurati usklađenost tih dvaju prijedloga.
10. Drugo, bit će potrebno uložiti dodatne napore kako bi se sektoru pružili dostatni poticaji za poticanje ulaganja u tehnologije s nultom stopom emisija, posebno kako bi se bolje razumio mogući učinak vožnje težih vozila na postojeću infrastrukturu i što to podrazumijeva za održavanje i izgradnju novih cesta.
11. Komisija je predložila određene izmjene kako bi se internalizirale izmjene pravila o homologaciji kojima su integrirana pravila o aerodinamičkim kabinama te kako bi se omogućilo da se dodatna dopuštena duljina upotrebljava za ugradnju tehnologija s nultim emisijama. Države članice to mogu poduprijeti.

12. U pogledu prijedloga Komisije o povećanju dopuštene mase za vozila s nultim emisijama, bit će potreban daljnji rad kako bi se utvrdilo koliko bi to moglo utjecati na postojeću infrastrukturu i kako će se povećana masa najbolje raspodijeliti po različitim osovinama vozila. U tijeku je rasprava o tome kako najbolje olakšati prelazak na opću upotrebu vozila s nultom stopom emisija u usporedbi s vozilima na fosilna goriva. Bit će potrebno dodatno istražiti točne modalitete tog prijelaza.
13. Naposljetku, kako bi se osiguralo učinkovitije i dosljednije izvršavanje novih i postojećih pravila, države članice razumiju prijedlog Komisije iz članka 6. koji se odnosi na dokaze koje trebaju nositi vozila, iako države članice ne podupiru izmjenu pravila nedavno donesene platforme za eFTI i upotrebu platforme za eFTI za dokazivanje dokumentacije u pogledu intermodalnih prijevoznih djelatnosti. Kad je riječ o kontroli preopterećenih vozila, države članice mogle bi se dogovoriti o upotrebi automatskih sustava ugrađenih na cesti i uskladiti ga sa zahtjevima i brojem sustava koji će se uvesti, kako će biti uređeno Uredbom o TEN-T-u. Države članice također su suglasne uvesti novi članak 10. da u pogledu provedbe programa politike za inteligentni pristup kako bi se regulirao, pratio i olakšao pristup teških vozila određenim cestama ili područjima.

V. ZAKLJUČCI

14. S obzirom na navedeno Vijeće se poziva da primi na znanje ovo izvješće o napretku rada u vezi s predloženom revizijom Direktive o masama i dimenzijama za određena cestovna vozila.